

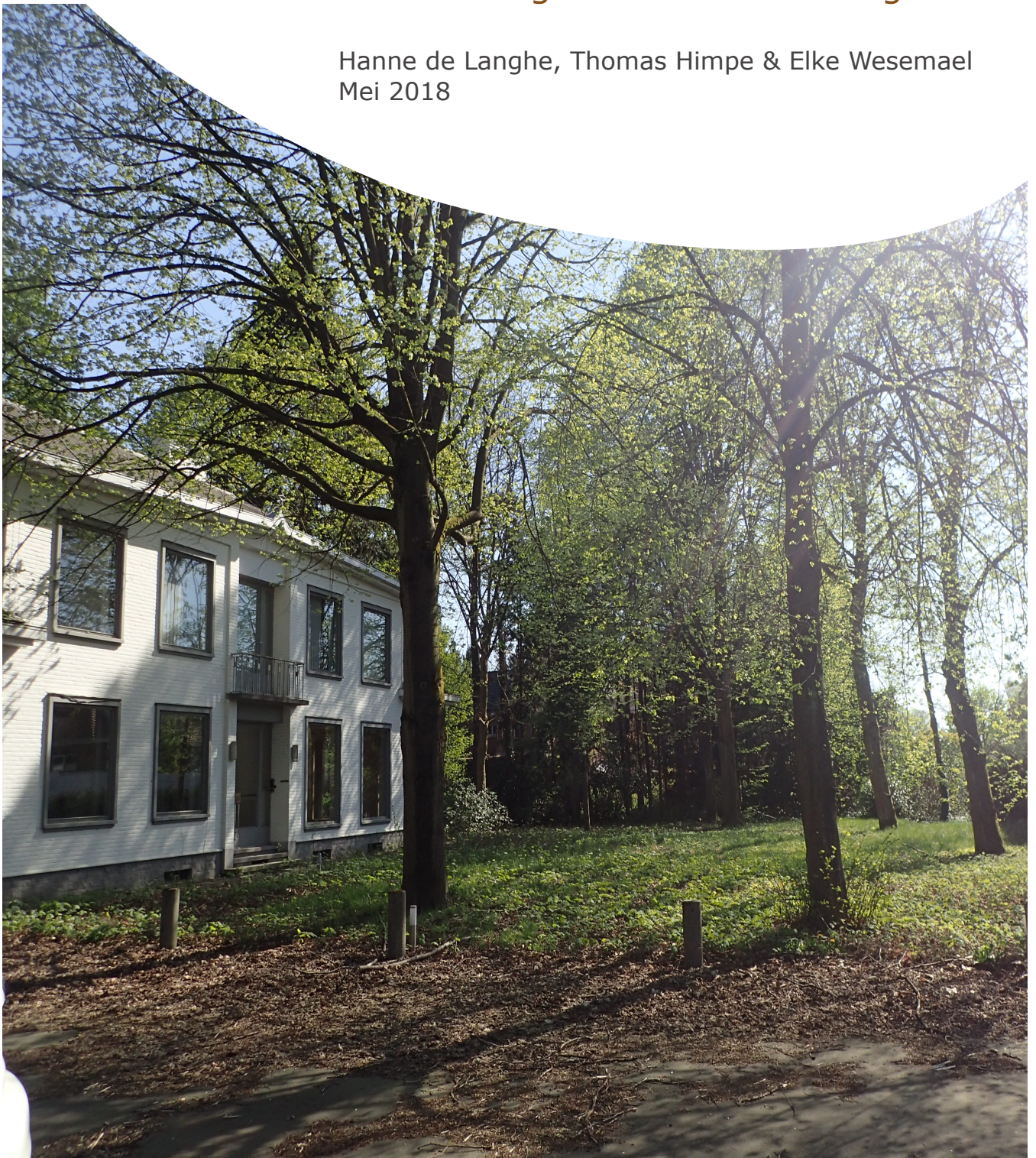
RAPPORT 605

Archeologienota

Genk, Mosselerlaan 36
Nieuwbouw van een kantoorruimte

Deel 2: Programma van Maatregelen

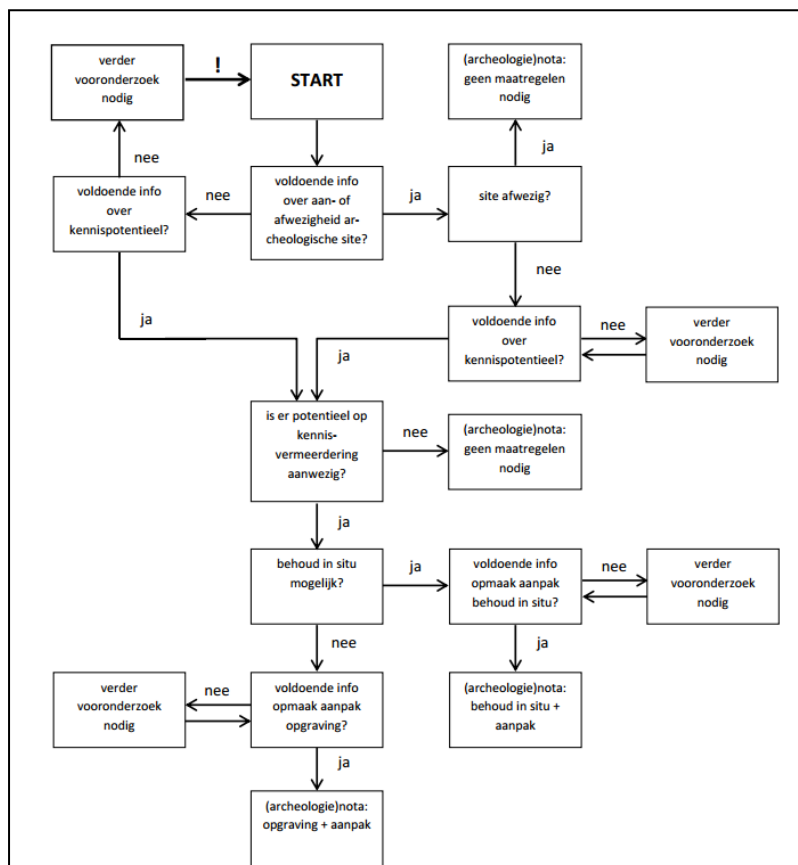
Hanne de Langhe, Thomas Himpe & Elke Wesemael
Mei 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek onder de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd (2018E55) met betrekking tot het volledige terrein, kadastraal gekend als Genk, afdeling 1, sectie I, percelen 490R en 489N2.

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de waarde van het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Verder onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Afb. 26: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

In de nabije omgeving rond het onderzoeksgebied zijn geen CAI-locaties gekend die wijzen op menselijke aanwezigheid. Het terrein is bovendien niet in een gunstige topografische positie gelegen en er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een paleobodem. Wel zijn op een afstand van ca. 430 m ten zuidoosten van het terrein, nabij de vallei van de Dorpsbeek en dus dicht bij water, neolithische resten aangetroffen. Het potentieel op het aantreffen van prehistorische artefactensites op het verder van water gelegen onderzoeksterrein is dan ook laag.

Vermits cartografische bronnen aantonen dat het onderzoeksgebied steeds onbebouwd was gedurende de voorbije eeuwen, is ook het potentieel op het aantreffen van historische sites over het algemeen laag. Voor de 20ste eeuw is het potentieel op het aantreffen van archeologische resten iets hoger vanwege de onverharde paden op het terrein en omwille van de bouw van een kloostercomplex net ten zuiden van het onderzoeksgebied. Tevens kunnen (sub-) recente verstoringen ten gevolge van de bouw en sloop van het woonhuis vermeld worden. Het gaat hier echter over vrij recente resten waaraan weinig archeologische waarde toegekend kan worden.

Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden, zijn heel wat sporen naar alle waarschijnlijkheid reeds (deels) vergraven ter hoogte van het voormalig woonhuis en de verhardingen.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden (*BIJLAGEN 5-7*).

De initiatiefnemer plant op een circa 6105 m² groot terrein aan de Mosselerlaan te Genk, de nieuwbouw van een kantoorruimte met bijhorende verhardingen en groenaanleg. Om het terrein bouwrijp te maken, dienen verhardingen verwijderd te worden. De bestaande bomen zullen slechts deels gekapt worden.

Concreet worden hierdoor bodemingrepen verwacht binnen een zone van 2996 m² binnen het projectgebied. In een zone van 2595 m², waar de bestaande bomen behouden blijven, vinden geen bodemingrepen plaats en is er dus ook geen impact op het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief. Ook ter hoogte van het tennisveld, waar de bestaande verhardingen behouden blijven, is er geen impact (514 m²).

De overige geplande bodemingrepen vinden vnl. plaats in het westen van het projectgebied, waar in het verleden al heel wat verstoringen plaatsvonden. Zo werd hier een bestaand woonhuis gesloopt over een oppervlakte van ca. 306 m². De sloop van dit woonhuis heeft verstoringen veroorzaakt tot op dieptes van 80 à 120 cm onder het maaiveld. De diepste verstoringen zijn te situeren ter hoogte van de voormalige kruipkelder onder de achterbouw (ca. 62 m²). Ter hoogte van dit woonhuis is het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief naar alle waarschijnlijkheid reeds vergraven ten gevolge van deze verstoringen.

De nieuwe kantoorruimte (580 m²) wordt deels in de footprint van de voormalige woning gebouwd. Een bijkomende zone van ca. 388 m² buiten de voormalige woning zal worden aangesneden tot op een diepte van ca. 1,20 m voor de aanleg van funderingen. In deze zone zal het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief hoogstwaarschijnlijk vergraven worden. 211 m² van de kantoorruimte wordt onderkelderd. Een oppervlakte van ca. 173 m² van de kelder bevindt zich binnen de footprint van de gesloopte woning. Vermits hiervoor bodemingrepen plaatsvinden tot op een diepte van 3,40 m onder het maaiveld, wordt het potentieel aanwezige dieper gelegen archeologische bodemarchief (onder de bestaande verstoringen, vb. diepere sporen zoals waterputten) uiteraard ook vergraven.

Naast de kantoorruimte worden nog verhardingen aangelegd over een totale oppervlakte van 761 m² en worden een boom, hagen en andere begroeiing geplant in het westen van het terrein.

Voor de vervanging en aanleg van verhardingen worden bodemingrepen gepland tot op een diepte van 0,50 m. De geplande verhardingen vallen deels samen met de bestaande verhardingen over een oppervlakte van ca. 260 m² en met de voormalige bebouwing over een oppervlakte van ca. 10 m². Hier wordt slechts geroerde bodem aangesneden en is er dus geen of nauwelijks impact op het archeologische bodemarchief. Ongeroerde bodems worden aangesneden over een oppervlakte van ca. 530 m². Ook voor de aanleg van het terras ten oosten van het nieuw kantoorgebouw (ca. 35 m²) worden ongeroerde bodems aangesneden. In deze zone kan het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief wel vergraven worden indien de moederbodem aangesneden wordt tijdens de geplande werken.

Voor het planten van een boom, hagen en begroeiing worden slechts plaatselijke bodemingrepen gepland tot op een diepte van maximaal ca. 80 cm onder het maaiveld in een zone met een totale oppervlakte van 1495 m². Ca. 135 m² wordt beplant binnen de bestaande verstoringen veroorzaakt door bebouwing en verhardingen. Hier is er dan ook niet of nauwelijks sprake van een impact op het potentieel aanwezige waardevolle archeologische bodemarchief. Ca. 1360 m² van deze bodemingrepen bevindt zich buiten de bestaande verstoringen veroorzaakt door bebouwing, maar wel vnl. langs de Mosselerlaan en in de voortuin van de voormalige woning, waar heel wat

nutsleidingen liggen. Deze hebben eveneens de bodem en daarmee ook eventueel aanwezige archeologische resten reeds verstoord. Aan de perceelgrenzen liggen ter hoogte van de toekomstige hagen op de aanpalende terreinen enkele gebouwen die hoogstwaarschijnlijk eveneens reeds verstoringen veroorzaakten ter hoogte van de geplande hagen. Elders zijn de geplande ingrepen zeer lokaal. De impact van groenaanleg lijkt daardoor eerder beperkt.

De aanleg van nutsleidingen zal eveneens gebeuren in het westen van het terrein in een smalle sleuf ter hoogte van de voortuin. De oppervlakte van deze bodemingreep is eerder beperkt, waardoor ook de impact beperkt lijkt. Daarenboven wordt de sleuf vermoedelijk gegraven ter hoogte van de bestaande sleuf voor nutsleidingen (afb. 24). De aanleg van putten veroorzaakt diepere bodemingrepen buiten deze sleuf, maar over een relatief beperkte oppervlakte.

Samengevat kan gesteld worden dat de geplande bodemingrepen slechts verstoringen zullen veroorzaken in ongeroerde bodems over een aaneengesloten oppervlakte van ca. 1045 m² (afb. 27, blauw). Over een oppervlakte van 201 m² gaan de huidige bodemingrepen dieper dan de bestaande verstoringen, hetgeen maakt dat er ook hier een impact kan zijn op het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief. De kans is echter groot dat dit bodemarchief hier reeds vergraven is. In een zone van 3109 m² vinden geen bodemingrepen plaats (inclusief een zone van 514 m² waar bestaande verhardingen behouden blijven), in een zone van ca. 1360 m² vinden slechts plaatselijk bodemingrepen plaats tussen de te behouden bomen (afb. 27, groen) en in een zone van 593 m² vinden slechts bodemingrepen plaats in reeds geroerde bodems (afb. 27, oranje). De impact in deze laatste zones is uiterst gering.

Afb. 27: Indicatief overzichtplan met aanduiding van de impact van de geplande werken (groen: geen of geringe impact vanwege geen of zeer lokale bodemingrepen, oranje: geen of geringe impact vanwege bestaande verstoringen, blauw: impact in ongeroerde bodems. Bij de opmaak van het plan werd evenwel geen rekening gehouden met de reeds aanwezige nutsvoorzieningen, vermits de breedte van de sleuven niet gekend is. Uiteraard is ter hoogte van deze leidingen de bodem ook reeds verstoord en is er hier geen impact van de geplande werken (Bron: Aron bvba/Architectenbureau PCP, digitaal plan, dd 25/05/2018, aanmaakschaal 1.500, 2018E55).

1.4 Bepaling van maatregelen

Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden, wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek aanbevolen.

De bodemingrepen vinden plaats in een zone van 2996 m², overwegend in reeds geroerde grond (ca. 593 m²) of verspreid binnen het bebost gebied (ca. 1358 m²). Aaneengesloten zones waar ongeroerde bodems aangesneden worden, liggen vrij versnipperd rond verstoorde zones en zijn eerder beperkt in oppervlakte (ca. 1045 m²). Bovendien heeft het feit dat het westen van het terrein in het verleden verstoord is tot gevolg dat potentieel aanwezige archeologische resten vermoedelijk minstens deels vergraven zijn in deze zone, waar de geplande bodemingrepen ook zullen plaatsvinden. Dit in combinatie met het algemeen laag archeologisch potentieel van het terrein maakt dat de kans op kennisvermeerdering bij uitvoer van verder onderzoek als gering wordt ingeschat, waardoor de uitvoer van een vervolgonderzoek kosten-baten te duur is.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt. De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1974) *Bodemkaart van België. Kaartblad 78 Genk.* Brussel.

BEERTEN, K. (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 26 Rekem.* Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE GEYTER, G. (2001) *Toelichting bij de tertiairgeologische kaart van België. Kaartblad 26 Rekem.* Brussel.

DE LANGHE, H. , HOEBRECKX, M. & DRIESEN, P. (2017) *Archeologienota Genk, Richter. Ontwikkeling van een verkaveling. ARON Rapport 400.* Tongeren.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen,* Gent.

PCP (2018) *Kandidatuurstelling architectuurontwerper Kantoor Landwaarts te 3600 Genk – Mosselerlaan 36.*

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

